

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-001 025
Бања Лука, 13.3.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у правној ствари тужилаца Ј.В1, Ј. Б., М. Б1., М. Б2., А. Б., С. Б. и Ј. Б2., свих из Б. Л., Улица....., које заступа пуномоћник Р. В., адвокат, Б. Л., Улица....., против тужене Р. С. – Министарства..... РС, коју заступа П. Р. С. из Б. Л.– Сједиште замјеника у Б. Л., а П. Р. С. из Б. Л. заступа његов замјеник М. О., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број Гж-1321/04 од 12.6.2007 године, на сједници вијећа одржаној 13.3.2009. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизије се уважавају пресуда Окружног суда у Бањој Луци број Гж-1321/04 од 12.6.2007 године се укида и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број П-1595/01 од 2.3.2004. године тужена Р. С. – Министарство..... Р. С. (у даљем тексту: тужена) обавезана је да исплати накнаду нематеријалне штете, настале смрћу блиског лица – Н. Б., и то првотужиљи Ј. Б1. (која му је супруга) 7.000,00 КМ, друготужиљи Ј. Б. (кћери покојног Н.), трећетужиоцу М. Б1. (сину покојног Н.), четвртотужиоцу М. Б2. (оцу Н. Б.), петотужиљи А. Б. (Н. мајци) по 8.000,00 КМ, шестотужиљи С. Б. (сестри Н.) и седмотужиљи Ј. Б2. (такође сестри Н. Б.) по 5.000,00 КМ, све са законском затезном каматом од 2.3.2004. године, као дана пресуђења, до исплате, све у року од 30 дана по правноснажности пресуде под пријетњом извршења (став 1. изреке); тужена је обавезана да тужиоцима накнади парничне трошкове у износу од 4.603,00 КМ у року од 30 дана по правноснажности пресуде под пријетњом извршења (став 2.); тужиоци су одбијени с тужбеним захтјевом за накнаду нематеријалне штете преко досуђених износа, с тужбеним захтјевом за накнаду материјалне штете у цјелини, као и са захтјевом за накнаду парничних трошкова преко досуђеног износа (став 3.).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број Гж-1321/04 од 12.6.2007. године жалба тужене је уважена и првостепена пресуда преиначена тако што су тужиоци одбијени с тужбеним захтјевом у цјелини.

Тужиоци су изјавили ревизију против другостепене пресуде због погрешне примјене материјалног права и „због повреде члана 6. Европске конвенције о људским правима“, с приједлогом да се та пресуда преиначи тако што би њихов тужбени захтјев био усвојен у цјелини као основан.

Тужена је у одговору на ревизију предложила да се ревизија тужилаца одбије.

Тужбом се тражи накнада штете због смрти блиског лица.

Правни претходник тужилаца Н. Б., рођен 11. јула 1956. године у Б., тешко је рањен из ватреног оружја у предјелу вилице приликом оружаног напада на патролу полиције, у чијем је саставу био, у угоститељском објекту К. у В., на дан 13. септембра 1996. године, гдје је патрола ушла, у току паузе, приликом обезбјеђивања избора. Од задобијене повреде Н. Б. је преминуо четири дана касније 17. септембра 1994. године. На њега је ватру отворио Р. Г., зв. Ж. из пиштоља калибра 7,62 мм. Полиција је послје тога уз сагласност међународних полицијских снага, организовала тродневну потјеру за Р. Г., у току које је и убијен 16. септембра 1996. године.

Првостепени суд је закључио да је тужена одговорна за штету коју су претрпјели тужиоци, као организатор опасне дјелатности, у смислу чланова 173. и 174. став 1. у вези са чланом 154. став 2. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Службени гласник РС“ број 17/93, 3/96. и 39/03, у даљем тексту: ЗОО). Висину накнаде нематеријалне штете за душевне болове због смрти блиског лица, досудио је позивајући се на одредбе члана 200. у вези са чланом 201. истог закона. Захтјев за накнаду материјалне штете је одбијен због застарјелости потраживања, на основу члана 376. став 1. ЗОО.

Другостепени суд је закључио да је и потраживање накнаде нематеријалне штете, коју је досудио првостепени суд, застарјело у смислу исте законске одредбе (тј. члана 376. став 1. ЗОО) па је из тих разлога преиначио првостепену пресуду.

Овакво схватање другостепеног суда је за сада преурањено.

Ревизија је основана.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је штета коју су претрпјели тужиоци, проузрокована кривичним дјелом. Чланом 377. ЗОО прописано је: да захтјев за накнаду штете, кад је штета проузрокована кривичним дјелом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарјелости, према одговорном лицу застаријева кад истекне вријеме одређено за застарјелост кривичног гоњења (став 1.); да прекид застаријевања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаријевања захтјева за накнаду штете (став 2.); да исто важи и за застој застаријевања (став 3.).

Лице које је лишило живота правног претходника тужилаца и само је смртно страдало у току полицијске потјере и то три дана касније, пошто је тешко ранило тужиоца из ватреног оружја. Није постојала, према томе, могућност да се против њега предузме кривично гоњење због тога што је лишило живота правног претходника тужилаца. У таквој ситуацији, другостепени суд треба да расправи као претходно питање, у смислу члана 12. став 1. и 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП) да ли је смрт правног претходника тужилаца наступила као посљедица кривичног дјела које је извршио Р. Г., а ако јесте – о којем се кривичном дјелу ради и колико износи вријеме застарјелости кривичног гоњења за то кривично дјело. Зависно од ових чињеница, суд може да утврди да ли је у овом спорном случају наступила застарјелост кривичног гоњења а тиме застарјелост захтјева за накнаду штете у смислу члана 377. ЗОО, од чега зависи и одлука по тужбеном захтјеву тужиоца.

Произилази, према томе, да је другостепени суд због погрешне примјене материјалног права у овом спору, пропустио да утврди све чињенице, битне за пресуђење. Из тих разлога, а на основу члана 250. став 2. ЗПП, ревизија тужилаца је уважена, другостепена пресуда укинута и одлучено да се предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Другостепени суд је дужан да у даљем поступку отклони указане недостатке на основу члана 253. у вези са чланом 228. ЗПП.

Предсједник вијећа
Петар Бајић